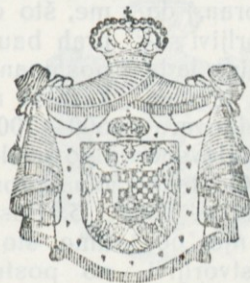

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 22 (4)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1 Januara 1932.

PATENTNI SPIS BR. 8584

Victoria Vegyeszeti Művek R. T., Budapest, Mađarska.

Postupak za spravljanje materije (boje) za zaštitu površina protiv rđe, trulenja, toplote, vatre i t. d.

Prijava od 13 augusta 1930.

Važi od 1 maja 1931.

Traženo pravo prvenstva od 29 januara 1930 (Mađarska).

Predmet pronalaska jeste postupak za spravljanje materije (boje) za zaštitu površina iz metala (na pr. gvožđa), drveta, itd. protiv rđe, trulenja, toplote, vatre itd.

Prevlačenje površina bojom, poglavito sa kakvom zemljanom bojom (na pr. okerom) daje površini samo jednu boju, no ipak ne pruža nikakvu zaštitu. Neki metalni oksidi (oksid gvožđa, oksid olova) pružaju istina neznatnu zaštitu protiv korozije, koja ipak nije dovoljna, a protiv trulenja i naročito protiv vatre isti su potpuno bez vrednosti.

Minijum ili menige (crveni olovni oksid, olovno crvenilo, olovni cinober, pravi plumboortoplumbat) koji je do sada smatran kao najbolji protiv rđe, takođe nije od najidealnijeg dejstva.

Zaštitno sredstvo za površine, koje po svome dejstvu nadmašuje sva dosadanja sredstva, može po pronalasku biti spravljeno iz jednog bauksita, naročito iz takvog, koji svoje karakteristične sastojke (aluminijum-oksidi, oksid gvožđa, titanov oksid i siliciska kiselina) sadrži u koloidnom obliku i u kome je aluminijev oksid potpuno amorfan.

Saznalo se naime, da svaki bauksit nije u podjednako meri podesan za spravljanje zaštitnih materija (boja) za površine.

Navedenim uslovima izvrsno odgovaraju bauksiti, koji se mogu naći u Vertes-planinama u Ugarskoj u blizini opštine Gant i

od ovih onaj, koji svojom svojstvenom krembojom upadljivo odstupa od uopšte crvenog ili ljubičastog bauksita i čiji je koloidni oblik izvrstan i koji ovim biva označen kao „gantit“.

Bauksit po prženju ili sušenju, odn. kalcinisanju ili sinterovanju ili pak po uzastopnom podvrgavanju i nekolikim od ovih mera i po tome mlevenju u prah i prosejavanju ili muljevitim nanosom daje lako izvrsnu materiju, koja na pr. pomešana sa uljem (firnajsom) prijanja za površine, koje su njome premazane tako reći zapliveno za vazduh i obrazuje jednostavnu skramu, pomoću koje površina, koja treba da se zaštititi protiv korozije, trulenja i šta više protiv toplote i vatre biva zaštićena na idealan način.

Ako se na pr. doda vodeno staklo (natrijum silikat), to zaštita prevučene površine protiv toplote i vatre biva potpuna.

U mnogom sirovom bauksitu nalaze se ipak materije, koje se već u slabijim kiselinama posle dužeg vremena rastvaraju. Tako na pr. ugljena kiselina iz vazduha posle dužeg vremena rastvara ove delove, koji su lakše rastvorljivi. Posledica ovoga jeste da jednostavna skrama, koja je spravljena pomoću firnajza, vremenom pokazuje mikroskopski male šupljike, na kojim mestima naravno prestaje dejstvo zaštite i ugljena kiselina iz vazduha nesmetano može vršiti svoje dejstvo. Da bi se ovo pre-

dupredilo osušeni i pretvoreni u prah bauksit biva 2—3 časa u kakvom sudu za mešanje pomoću razblažene hlorovodonične kiseline postupan, filtriran i ispran, da bi se na ovaj način uklonili rastvorljivi sastojci. Ova materija u vidu kaše biva tada ponovo osušena, pri 600—700° C pržena, prethodno usitnjena, a zatim u odgovarajućem uređaju za mlevenje fino izmlevena i na silo prosejana bez ispiranja. Od tako prethodno hemiski postupane materije, ili pak materije, koja, pošto nisu u njoj postojali nikakvi pomenuti lako rastvorljivi sastojci, nije podvrgavana nikakvom hemiskom prethodnom postupanju, biva na pr. 100 delova pomešano sa skoro 80 delova firnajza ili 80 delova firnajza i skoro 5 delova sikativne materije, ili sa 120 delova vodenog stakla tako, da materija dobije jednostavnu prevlaku. Ova prevlaka zaštićuje predmet, koji je njome prevučen, ne samo protiv vazduha nego i protiv kiselina, sumporovodonika, sumpordioksida i t. d.

Patentni zahtevi:

1. Postupak za spravljanje materije iz aluminijevih jedinjenja za zaštitu površina rđe, truljenja, toplote, vatre itd., naznačen time, što se aluminiumova ruda (bauksit) po prženju ili sušenju, odn. kalcinisanju ili sinterovanju, i zatim po mlevenju i prosejavanju, nanosi pomešana su uljem (firnajzom) na površine tako, da se obrazuje

skrama, koja štiti od korozije, truljenja i toplote.

2. Postupak po zahtevu 1 naznačen time, što osušeni i prethodno pretvoreni u prah bauksit biva za vreme od 2—3 časa postupan, filtriran i ispran i tako dobivena kašasta materija biva po tome sušena, pri 600—700° C pržena, prvo grubo, a zatim fino izmlevena i, bez muljevitog ispiranja biva prosejana.

3. Postupak po zahtevu 1—2 naznačen time, što materija, koja je hemiski prethodno postupana ili u slučaju da ne sadrži lako rastvorljive sastojke, bez hemiskog prethodnog postupanja, biva mešana na pr. sa firnajzom ili na pr. sa firnajzom i kakvim sikativom.

4. Postupak po zahtevu 3 naznačen time, što 100 delova, po težini, pomenute materije biva pomešano sa skoro 80 delova, po težini firnajza.

5. Postupak po zahtevu 3 naznačen time, što 100 delova, po težini, materije biva pomešano sa skoro 80 delova, po težini, firnajza i skoro 5 delova sikativa.

6. Postupak po zahtevu 1—2 naznačen time, što materija po zahtevu 3 biva mešana na pr. sa vodenim skaklom (natrium silikat).

7. Postupak po zahtevu 6 naznačen time, što 100 delova po težini, materije po zahtevu 3, biva pomešano sa približno 120 delova, po težini vodenog stakla (natrium silikat).